

3.3 Οικιστικό δίκτυο

Ως κύρια στοιχεία ανάλυσης και προσδιορισμού της διάρθρωσης, ιεράρχησης και οργάνωσης του οικιστικού δικτύου της περιφέρειας εξετάζονται (όπως αναφέρονται και στις προδιαγραφές της μελέτης), η κατανομή του διοικητικού και κοινωνικού εξοπλισμού και των αστικών λειτουργιών στους οικισμούς της περιοχής, όπως και η θέση/ρόλος τους στη νέα αρχιτεκτονική της αυτοδιοίκησης, καθώς και οι σχέσεις τους με τους αναπτυξιακούς άξονες/πόλους και κέντρα της περιοχής.

1. Κοινωνικός εξοπλισμός ανά Καλλικράτειο Δήμο

Α. Διοικητικός Εξοπλισμός

Με βάση τα στοιχεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης έδρα του **ΙΓ' Εφετείου** είναι η **Πάτρα**, όπου υπάγονται τα **7 πρωτοδικεία** που αφορούν την ΠΔΕ: Στην Αιτωλοακαρνανία λειτουργούν τα Πρωτοδικεία Αγρινίου και Μεσολογγίου, στην Αχαΐα τα Πρωτοδικεία Πατρών, Αιγίου και Καλαβρύτων, ενώ στην Ηλεία τα Πρωτοδικεία Ηλείας και Αμαλιάδας.

Σε ό,τι αφορά τις μονάδες διοίκησης των λιμανιών της Περιφέρειας **κεντρικό λιμεναρχείο** λειτουργεί στην **Πάτρα** (όπως και στην περίοδο εκπόνησης έγκρισης του ΠΠΧΣΑΑ), ενώ τα πρώην υπολιμεναρχεία **Κατακόλου** και **Κυλλήνης** προήχθησαν σε **λιμεναρχεία** το πρώτο το 2004 και το δεύτερο μετά το 2000, ενώ στο **Μεσολόγγι** και στο **Αίγιο** οι σχετικές υπηρεσίες λειτουργούν, όπως και πριν το 2003, ως **υπολιμεναρχεία**.

Σήμερα λειτουργούν συνολικά **5 Εφορείες Αρχαιοτήτων** στην ΠΔΕ. Στις 3 Εφορείες που υπήρχαν κατά την περίοδο εκπόνησης του ΠΠΧΣΑΑ (ΣΤ' ΕΠΚΑ και 6^η ΕΒΑ στην Πάτρα, Ζ' ΕΠΚΑ στην Ολυμπία), πλέον έχουν προστεθεί η ΛΣΤ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων με έδρα το Μεσολόγγι το 2004 και η 22^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων με έδρα τη Ναύπακτο το 2006.

Πίνακας 3.3-1: Διοικητικός εξοπλισμός ανά Καλλικρατικό δήμο Ν. Αχαΐας

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	Δικαστήρια		Κεντρικά Λιμεναρχεία	Υπολιμεναρχεία	Εφορείες Αρχαιοτήτων	Ανώτατες στρατιωτικές διοικήσεις	Παραγωγικές Σχολές Ε.Δ.
		Εφετείο	Πρωτοδικείο					
ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ (κωδ. 9130)	Δ.Αιγείρας							
	Δ.Αιγίου		•		•			
	Δ.Ακράτας							
	Δ.Διακοπτού							
	Δ.Ερινέου							
	Δ.Συμπολιτείας							
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ (κωδ. 9131)	Δ.Δύμης							
	Δ.Λαρισσού							
	Δ.Μόβρης							
	Δ.Ωλένιας							
ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ (κωδ. 9132)	Δ.Καλεντζίου							
	Δ.Λεοντίου							
	Δ.Τριταίας							
	Δ.Φαρρών							
ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ (κωδ. 9133)	Δ.Αροανίας							
	Δ.Καλαβρύτων		•					
	Δ.Κλειτορίας							
	Δ.Παϊών							
ΠΑΤΡΕΩΝ (κωδ. 9134)	Δ.Βραχναϊκών							
	Δ.Μεσσήτιδος							
	Δ.Παραλίας							
	Δ.Πατρέων	•	•	•		••		
	Δ.Ρίου							

Πίνακας 3.3-2: Διοικητικός εξοπλισμός ανά Καλλικρατικό δήμο Ν. Αιτωλοακαρνανίας

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	Δικαστήρια		Κεντρικά Λιμεναρχεία	Υπολιμεναρχεία	Εφορείες Αρχαιοτήτων	Ανώτατες στρατιωτικές διοικήσεις	Παραγωγικές σχολές Ε.Δ.
		Εφετείο	Πρωτοδικείο					
ΑΓΡΙΝΙΟΥ (κωδ. 9123)	Δ.Αγγελοκάστρου							
	Δ.Αγρινίου		•					
	Δ.Αρακύνθου							
	Δ.Θεσπιέων							

	Δ.Μακρυνείας							
	Δ.Νεάπολης							
	Δ.Παναιτωλικού							
	Δ.Παραβόλας							
	Δ.Παρακαμπυλίων							
	Δ.Στράτου							
ΑΚΤΙΟΥ- ΒΟΝΙΤΣΑΣ (κωδ. 9124)	Δ.Ανακτορίου							
	Δ.Μεδεώνος							
	Δ.Παλαίρου							
ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ (κωδ. 9125)	Δ.Αμφιλοχίας							
	Δ.Ινάχου							
	Δ.Μενιδίου							
ΘΕΡΜΟΥ (κωδ. 9126)	Δ.Θέρμου							
ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΣΟΛΟΓΓΙΟΥ (κωδ. 9127)	Δ.Αιτωλικού							
	Δ.Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου		•		•	•		
	Δ.Οινιάδων							
ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ (κωδ. 9128)	Δ.Αντιρρίου							
	Δ.Αποδοτίας							
	Δ.Ναυπάκτου					•		
	Δ.Πλατάνου							
	Δ.Πυλλήνης							
	Δ.Χάλκειας							
ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ (κωδ. 9129)	Δ.Αλυζίας							
	Δ.Αστακού							
	Δ.Φυτειών							

Πίνακας 3.3-3: Διοικητικός εξοπλισμός ανά Καλλικρατικό δήμο Ν. Ηλείας

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	Δικαστήρια		Κεντρικά Λιμεναρχεία	Υπολιμεν- αρχεία	Εφορείες Αρχαιοτήτων	Ανώτατες στρατιωτικές διοικήσεις	Παραγωγικές σχολές Ε.Δ.
		Εφετείο	Πρωτοδικείο					
ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ- ΚΥΛΛΗΝΗΣ (κωδ. 9135)	Δ.Ανδραβίδας							
	Δ.Βουπρασίας							
	Δ.Κάστρου Κυλλήνης			•				
	Δ.Λεχαινών							
ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ- ΚΡΕΣΤΕΝΩΝ (κωδ. 9136)	Δ.Αλιφείρας							
	Δ.Συμπολιτείας							
	Δ.Ανδριτσαίνης							
	Δ.Σκιλλούντος							
ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (κωδ. 9137)	Δ.Αρχαίας Ολυμπίας					•		
	Δ.Λαμπείας							
	Δ.Λασιώνος							
	Δ.Φολόης							
ΖΑΧΑΡΩΣ (κωδ. 9138)	Δ.Ζαχάρως							
	Δ.Φιγαλείας							
ΉΛΙΔΑΣ (κωδ. 9139)	Δ.Αμαλιάδος		•					
	Δ.Πηνειάς							
ΠΗΝΕΙΟΥ (κωδ. 9140)	Δ.Βαρθολομιού							
	Δ.Γαστούνης							
	Δ.Τραγανού							
ΠΥΡΓΟΥ (κωδ. 9141)	Δ.Βώλακος							
	Δ.Ιαρδάνου							
	Δ.Πύργου		•	•				
	Δ.Ωλένης							

Β. Κοινωνικός Εξοπλισμός (υγεία, εκπαίδευση, πολιτισμός)

Ως προς τα **Νοσοκομεία** λειτουργούν **11** στην ΠΔΕ, όπως ακριβώς ίσχυε μέχρι και την έγκριση του Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. ΠΔΕ, δηλαδή σε Αγρίνιο, Μεσολόγγι, Αίγιο, Καλάβρυτα, Πάτρα, Ρίο, Αμαλιάδα, Πύργο και Κρέστενα. Από αυτά το ένα είναι περιφερειακής εμβέλειας (Πανεπιστημιακό Περιφερειακό Νοσοκομείο Πατρών) και 10 νομαρχιακού επιπέδου. Με την εφαρμογή του Νόμου 4052/ ΦΕΚ 41/Α/1.3.2012 για θέματα υγείας, ορισμένα νοσοκομεία είναι πλέον **διασυνδεδεμένα μεταξύ τους**, δηλαδή λειτουργούν υπό ενιαία διοίκηση, με ενιαίο προϋπολογισμό και πρόγραμμα προμηθειών. Έτσι το Γενικό Νοσοκομείο Πατρών Αγ. Ανδρέα είναι διασυνδεδεμένο με το Ειδικό Νοσ. Θώρακος Πατρών, το Γενικό Νοσοκομείο και Κέντρο Υγείας Καλαβρύτων με το Γενικό Νοσ. Αιγίου, το Γενικό Νοσοκομείο Πύργου (στο οποίο έχει προσαρτηθεί και νέο κτίριο από το 2004) με της Αμαλιάδας και των Κρεστένων και τέλος το Γενικό Νοσοκομείο Αγρινίου (για το οποίο κατασκευάζεται νέο κτίριο) είναι διασυνδεδεμένο με εκείνο του Μεσολογγίου.

Με βάση την «Πρόταση λειτουργικών αναδιατάξεων μονάδων υγείας Ε.Σ.Υ.» που κατέθεσε το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης τον Ιούλιο του 2011, προτείνεται η μετατροπή του Γ.Ν. – Κ.Υ. Κρεστένων σε πλήρες Κέντρο Υγείας Αγροτικού τύπου με μονάδα βραχείας νοσηλείας – αποκατάστασης (5-10 κλινικών) και η ανάπτυξη του Γ.Ν. – Κ.Υ. Καλαβρύτων ως μονάδα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.), βραχείας νοσηλείας, μιας ημέρας χειρουργείο, Μονάδα Τεχνητού Νεφρού (Μ.Τ.Ν.) και αποκατάστασης. Επιπλέον, προτείνεται η διαμόρφωση ροών εξυπηρέτησης ασθενών στα υπό κοινή διοίκηση Νοσοκομεία Γ.Ν. Αγρινίου και Γ.Ν. Μεσολογγίου (ειδικά στους δείκτες του χειρουργικού τομέα, καθώς και στην ομάδα των νοσοκομειακών μονάδων της ΠΕ Ηλείας).

Στα υφιστάμενα μέχρι το 2003 **Κέντρα Υγείας** έχουν προστεθεί ακόμη δύο (Μύτικα και Αρχαίας Ολυμπίας), οπότε στο νομό Αιτωλοακαρνανίας υπάρχουν 9, στο νομό Αχαΐας 6 και στο νομό Ηλείας 6, σύνολο **21** σε όλη την Περιφέρεια, αριθμός μεγαλύτερος από τον αριθμό των Καλλικράτειων Δήμων της Περιοχής.

Θεραπευτήρια υπάρχουν **4** στην Περιφέρεια και συγκεκριμένα ένα στο νομό Αιτωλοακαρνανίας («Κέντρο Αποθεραπείας Φυσικής και Κοινωνικής Αποκατάστασης – ΚΑΦΚΑ Αμφιλοχίας»), το οποίο άρχισε να λειτουργεί το 2005-2006 και 3 στο νομό Αχαΐας («Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων – ΚΕΘΕΑ Πάτρας από το 2002, «Θεραπευτήριο Χρόνιων Παθήσεων Κλεομένους Οικονόμου Ιατρού – πρώην ΚΑΦΑ Αιγίου» από το 1941 και «Ειδικό Κέντρο Αποκατάστασης και Μείρινας Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες –ΕΚΑΜΕ Αιγίου» από το 1997).

Στον τομέα της **Ανώτατης Εκπαίδευσης** λειτουργεί το **Πανεπιστήμιο Πατρών**, το οποίο πλέον διαθέτει 22 τμήματα, και το **Ανοικτό Πανεπιστήμιο**, με 4 κλάδους (που ιδρύθηκε το 1992) με έδρα την **Πάτρα** (Περιβόλα) και το **Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας** με έδρα το **Αγρίνιο**, το νεώτερο Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της Ελλάδας, που ιδρύθηκε το 2009 (Ν. 3794, ΦΕΚ 156/ Α / 4.9.2009), ενώ από το 1998 μέχρι τότε λειτουργούσε ως παράρτημα της Σχολής Διαχείρισης Φυσικών Πόρων και Επιχειρήσεων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, με έδρα το Αγρίνιο. Σε αυτό υπάγονται 3 τμήματα (2 ιδρύθηκαν το 1998: «Διαχείριση Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων» και «Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων και Τροφίμων» και ένα το 2004: «Διαχείριση Πολιτισμικού Περιβάλλοντος και Νέων Τεχνολογιών. Στην **Τεχνολογική Εκπαίδευση**, στο μεν ΤΕΙ της **Πάτρας**, που διαθέτει 11 τμήματα εντός της πόλης, υπάγονται επιπλέον 5 παραρτήματα, 2 τμήματα στο **Αίγιο** («Φυσιοθεραπείας» από το 2003 και «Οπτικής – Οπτομετρίας» από το 2006), 2 τμήματα στον **Πύργο** («Πληροφορικής και ΜΜΕ» και «Μουσειολογίας – Μουσειογραφίας και Σχεδιασμού Εκθέσεων» από το 2003) και 1 τμήμα στην **Αμαλιάδα** («Πληροφορικής στη Διοίκηση και Οικονομία» από το 2003), στο δε ΤΕΙ **Μεσολογγίου** που έχει 7 τμήματα, υπάγεται ένα ακόμη τμήμα στη **Ναύπακτο** («Τηλεπικοινωνιακών Συστημάτων και Δικτύων» από το 2004).

Ειδικά Σχολεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης λειτουργούν 1 στη Ναύπακτο από το 2005, 2 στο Αγρίνιο από το 2004 και 2011, 2 στον Πύργο από το 2005 και 2010 και 2 στην Πάτρα από το 2001 και 2004.

Υπάρχουν **2 Ερευνητικά Κέντρα** στην Περιφέρεια. Η «Ακαδημία Μελετών Κοινωνικών Προβλημάτων Κοσμάς ο Αιτωλός» απαντάται στον Καλλικρατικό δήμο Ακτίου – Βόνιτσας Αιτωλοακαρνανίας, στον οποίο έχει περιέλθει το 2008 και το «Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας» στην Πάτρα, που λειτουργεί ήδη από το 1994.

Ως σημαντικές **μονάδες πολιτιστικής υποδομής** αξίζει να σημειώσουμε το **Κέντρο Πληροφόρησης Δάσους Στροφυλιάς – Λιμνοθάλασσας Κοτυχίου**, που λειτουργεί μαζί με το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας στη Λαρισσό του δήμου Δυτικής Αχαΐας από το 2003, καθώς και τα **Κέντρα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης** στην Ακράτα (από το 1996) και στην Κλειτορία (από το 1993), τα οποία συγχωνεύτηκαν το 2011, στο Μεσολόγγι (από το 2007) και στο Θέρμο (από το 1999), τα οποία επίσης συγχωνεύτηκαν το 2011 και τέλος στη Σκιλλούντα Κρεστένων (από το 2006).

Πίνακας 3.3-4: Κοινωνικός εξοπλισμός ανά Καλλικρατικό δήμο Ν. Αχαΐας

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	Νοσοκομεία	Κέντρα Υγείας	Θεραπευτήρια	Ερευνητικά κέντρα	ΑΕΙ	ΤΕΙ	Ειδικά σχολεία β' βαθμίας εκπαιδ.	Μουσεία μείζονος σημασίας	Άλλες σημαντικές μονάδες πολιτιστικής υποδομής *
		αριθμός μονάδων	αριθμός μονάδων	αριθμός μονάδων	αριθμός	αρ. τμημάτ.	αρ. τμημάτ.	αριθμός	αριθμός	αριθμός
ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ (κωδ. 9130)	Δ.Αιγείρας									
	Δ.Αιγίου	1		2			2		3	2
	Δ.Ακράτας		1						1	3
	Δ.Διακοπτού									
	Δ.Ερινέου									1
	Δ.Συμπολιτείας								1	
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ (κωδ. 9131)	Δ.Δύμης		1							2
	Δ.Λαρισσού								1	1
	Δ.Μόβρης									1
	Δ.Ωλένιας									
ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ (κωδ. 9132)	Δ.Καλεντζίου								1	
	Δ.Λεοντίου									
	Δ.Τριταίας		1							
	Δ.Φαρρών		1						1	
ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ (κωδ. 9133)	Δ.Αροανίας									
	Δ.Καλαβρύτων	1	1						1	2
	Δ.Κλειτορίας		1						1	2
	Δ.Παίων									
ΠΑΤΡΕΩΝ (κωδ. 9134)	Δ.Βραχναϊκών									1
	Δ.Μεσσήτιδος									
	Δ.Παραλίας									
	Δ.Πατρέων	3		1	1	26	11	2	6	6
	Δ.Ρίου	1								
	Σύνολο:	6	6	3	1	26	13	2	16	21

* κατ' εκτίμηση (αναγραφή του είδους)

Πίνακας 3.3-5: Κοινωνικός εξοπλισμός ανά Καλλικρατικό δήμο Ν. Αιτωλοακαρνανίας

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	Νοσοκομεία	Κέντρα Υγείας	Θεραπευτήρια	Ερευνητικά κέντρα	ΑΕΙ	ΤΕΙ	Ειδικά σχολεία β' βαθμίας εκπαιδ.	Μουσεία μείζονος σημασίας	Άλλες σημαντικές μονάδες πολιτιστικής υποδομής *
		αριθμός μονάδων	αριθμός μονάδων	αριθμός μονάδων	αριθμός	αρ. τμημάτ.	αρ. τμημάτ.	αριθμός	αριθμός	αριθμός
ΑΓΡΙΝΙΟΥ (κωδ. 9123)	Δ.Αγγελοκάστρου									
	Δ.Αγρινίου	1				3		2	2	3
	Δ.Αρακύνθου									
	Δ.Θεσπιέων									1
	Δ.Μακρυνείας									
	Δ.Νεάπολης									
	Δ.Πανατωλικού									
	Δ.Παραβόλας									
	Δ.Παρακαμπυλίων									
	Δ.Στράτου									
ΑΚΤΙΟΥΒΟΝΙΤΣΑΣ (κωδ. 9124)	Δ.Ανακτορίου		1		1				1	2
	Δ.Μεδεώνος									
	Δ.Παλαίρου									
ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ (κωδ. 9125)	Δ.Αμφιλοχίας		1	1						3

	Δ.Ινάχου		1						1	
	Δ.Μενιδίου									
ΘΕΡΜΟΥ (κωδ. 9126)	Δ.Θέρμου		1						2	1
ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ (κωδ. 9127)	Δ.Αιτωλικού		1						2	
	Δ.Ιεράς Πόλης Μεσολογγίου	1					7		6	3
	Δ.Οινιάδων									
ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ (κωδ. 9128)	Δ.Αντιρρίου									
	Δ.Αποδοτίας		1							
	Δ.Ναυπάκτου		1				1	1	1	1
	Δ.Πλατάνου								1	
	Δ.Πυλλήνης									1
	Δ.Χάλκειας									
ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ (κωδ. 9129)	Δ.Αλυζίας		1							
	Δ.Αστακού		1							
	Δ.Φυτειών									
	Σύνολο:	2	9	1	1	3	8	3	16	15

* κατ' εκτίμηση (αναγραφή του είδους)

Πίνακας 3.3-6: Κοινωνικός εξοπλισμός ανά Καλλικρατικό δήμο Ν. Ηλείας

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	Νοσοκομεία	Κέντρα Υγείας	Θεραπευτήρια	Ερευνητικά κέντρα	ΑΕΙ	ΤΕΙ	Ειδικά σχολεία β'βάθμιας εκπαιδ.	Μουσεία μείζονος σημασίας	Άλλες σημαντικές μονάδες πολιτιστικής υποδομής *
		αριθμός μονάδων	αριθμός μονάδων	αριθμός μονάδων	αριθμός	αρ. τμημάτ.	αρ. τμημάτ.	αριθμός	αριθμός	αριθμός
ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ-ΚΥΛΛΗΝΗΣ (κωδ. 9135)	Δ.Ανδραβίδας									
	Δ.Βουπρασίας									
	Δ.Κάστρου Κυλλήνης									
	Δ.Λεχαινών									2
ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ-ΚΡΕΣΤΕΝΩΝ (κωδ. 9136)	Δ.Αλιφείρας									
	Δ.Συμπολιτείας									
	Δ.Ανδριταίνης		1						1	1
	Δ.Σκιλλούντος	1	1							1
ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (κωδ. 9137)	Δ.Αρχαίας Ολυμπίας		1						4	
	Δ.Λαμπείας									
	Δ.Λασιώνος									
	Δ.Φολόης									
ΖΑΧΑΡΩΣ (κωδ. 9138)	Δ.Ζαχάρως									
	Δ.Φιγαλείας									
ΉΛΙΔΑΣ (κωδ. 9139)	Δ.Αμαλιάδος	1	1				1		6	3
	Δ.Πηνειάς		1							
ΠΗΝΕΙΟΥ (κωδ. 9140)	Δ.Βαρθολομιού									
	Δ.Γαστούνης		1							1
	Δ.Τραγανού									
ΠΥΡΓΟΥ (κωδ. 9141)	Δ.Βώλακος									
	Δ.Ιαρδάνου									
	Δ.Πύργου	1					2	2	2	1
	Δ.Ωλένης									
	Σύνολο:	3	6				3	2	13	9

* κατ' εκτίμηση (αναγραφή του είδους)

2. Αστικές λειτουργίες και ρόλος των πόλεων

Οι υπηρεσίες δημόσιας τάξης στην Π.Δ.Ε. εκπροσωπούνται από **4 Αστυνομικές Διευθύνσεις, 2 Υποδιευθύνσεις και 36 Αστυνομικά τμήματα**. Στην Π.Ε. Αχαΐας, όπου εδρεύει η Γενική Αστυνομική Διεύθυνση ΠΔΕ (Πάτρα), υπάρχει η Αστ. Δ/ση Αχαΐας με έδρα την Πάτρα που περιλαμβάνει 10 αστ. τμήματα, καθώς και η Αστυνομική Υποδιεύθυνση Αιγίου με ένα αστ. τμήμα. Στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας υπάρχουν 2 αστυνομικές διευθύνσεις, η Αστ. Δ/ση Ακαρνανίας με έδρα το Αγρίνιο, η οποία έχει υπό την επίβλεψη της 8 αστυν. τμήματα και η Αστ. Δ/ση Αιτωλίας με έδρα το Μεσολόγγι και 5 αστ. τμήματα. Τέλος στην Π.Ε. Ηλείας λειτουργεί η Αστ. Δ/ση Ηλείας με έδρα τον Πύργο που περιλαμβάνει 11 τμήματα και η Αστυνομική Υποδιεύθυνση Αμαλιάδας με ένα αστ. τμήμα.

Η περιφερειακή Διοίκηση **Πυροσβεστικών Υπηρεσιών** Δυτικής Ελλάδας εδρεύει στην Πάτρα. Στην Π.Ε. Αχαΐας υπάρχει η Διοίκηση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Πατρών με δύο πυροσβεστικούς σταθμούς (Πατρών και Λιμένα Πατρών), 4 Πυροσβεστικές Υπηρεσίες (ΒΙ.ΠΕ. Πατρών, Αιγίου, Ακράτας, Καλαβρύτων) και ένα πυροσβεστικό κλιμάκιο (Χαλανδρίτσας). Στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας λειτουργούν 5 πυροσβεστικές υπηρεσίες (Μεσολογγίου, Αγρινίου, Θέρμου, Ναυπάκτου, Αμφιλοχίας). Στην Π.Ε. Ηλείας η Διοίκηση Πυροσβεστικών Υπηρεσιών Νομού Ηλείας περιλαμβάνει 4 πυροσβεστικές υπηρεσίες (Πύργου, Αμαλιάδος, Λεχαιών και αεροδρομίου Ανδραβίδας), καθώς και 2 πυροσβεστικά κλιμάκια (Ολυμπίας και Κρεστένων). Από τα παραπάνω φαίνεται ότι σχεδόν σε κάθε έδρα καλλικράτειου δήμου υπάρχει αντίστοιχη πυροσβεστική λειτουργία, ενώ δεν παρατηρούνται ιδιαίτερες αλλαγές σε σχέση με το 2003, πέρα από την προσθήκη των πυρ. υπηρεσιών Ακράτας, Καλαβρύτων και Θέρμου.

Η **3^η Τελωνιακή Περιφέρεια Πατρών** υπάγεται στη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης και με τη σειρά της ελέγχει το Β' τάξεως τελωνείο Αιγίου. Στην Αιτωλοακαρνανία, με απόφαση που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 3034/ Β' / 30.12.2011, αναστέλλεται από 1.2.2012 η λειτουργία των Β' τάξης τελωνείων Μεσολογγίου και Αμφιλοχίας, οι αρμοδιότητές τους περιέρχονται στο τελωνείο Αστακού, το οποίο μετονομάζεται σε «τελωνείο Μεσολογγίου» και η έδρα του μεταφέρεται στο Μεσολόγγι. Από την άλλη, το Β' τάξης τελωνείο Αγρινίου μετονομάζεται σε «τελωνείο Αστακού», η έδρα του μεταφέρεται στον Αστακό και εξυπηρετεί τις ΔΕ Αστακού και Αλυζίας του δήμου Ξηρομέρου, ενώ στο τελωνείο Μεσολογγίου υπάγεται όλη η υπόλοιπη Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας. Τέλος, με την ίδια απόφαση, στην Ηλεία μετά την κατάργηση του τελωνείου Κατακόλου, παραμένει το τελωνείο Β' τάξης Κυλλήνης. Να σημειώσουμε ότι η έννοια των τελωνειακών σταθμών δεν υφίσταται πλέον.

Πολεοδομικά γραφεία συναντούμε σε **10** έδρες καλλικράτειων δήμων της ΠΔΕ, γεγονός που αποδεικνύει ότι δεν υπάρχει καμία χωρική μεταβολή σε σχέση με την περίοδο εκπόνησης/έγκρισης του Π.Π.Χ.Σ.Α.Α., εκτός βεβαίως της **αποκεντρωμένης λειτουργίας τους**, ότι δηλαδή πλέον ανήκουν στους ίδιους τους δήμους. Έτσι υπάρχουν 4 πολεοδομικά γραφεία στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας (δήμων Αγρινίου, Ναυπάκτου, Μεσολογγίου, Αμφιλοχίας), 3 στην Π.Ε. Αχαΐας (δήμων Πάτρας, Αιγιαλείας, Κάτω Αχαΐας) και 3 στην Π.Ε. Ηλείας (δήμων Πύργου, Ζαχάρως, Αμαλιάδος). Οι δήμοι που δεν διαθέτουν δική τους πολεοδομικό γραφείο, εξυπηρετούνται από τις γειτονικές, όπως έχουν καθοριστεί.

Σε ό,τι αφορά τις **Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.)** συναντούμε σε **11** έδρες καλλικράτειων δήμων της ΠΔΕ¹, συνεπώς κάποιες που είχαν καταγραφεί από το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α. πλέον να έχουν καταργηθεί και συγχωνευθεί με άλλες. Από τις 7 Δ.Ο.Υ. που αναφέρονταν εντός των χωρικών ορίων Αιτωλοακαρνανίας, πλέον λειτουργούν οι 4: Μεσολογγίου, Αγρινίου, Αμφιλοχίας και Βόνιτσας, ενώ του Αστακού και του Θέρμου εντάχθηκαν πρόσφατα στη Δ.Ο.Υ. Αγρινίου και της Ναυπάκτου στη Δ.Ο.Υ. Μεσολογγίου. Στην Π.Ε. Αχαΐας από τις 6 Οικονομικές Υπηρεσίες σήμερα λειτουργούν οι 4: Α', Γ' Πατρών, Αιγίου και Καλαβρύτων, καθώς της Ακράτας ενοποιήθηκε με αυτήν του Αιγίου, της Κλειτορίας με των Καλαβρύτων και η Β Πατρών και της Κάτω Αχαΐας με αυτήν της Γ Πατρών. Τέλος στην Π.Ε. Ηλείας οι 8 υπηρεσίες μειώθηκαν σε 4: Πύργου, Αμαλιάδας, Ζαχάρως και Λεχαιών, διότι της Γαστούνης συνενώθηκε με της Αμαλιάδας, της Βάρδας με των Λεχαιών, και της Κρεστένων και Ανδρίτσαινας με του Πύργου. Επισημαίνουμε ότι μέχρι πρότινος σχεδόν σε κάθε καλλικράτειο δήμο αντιστοιχούσε μια ΔΟΥ και σε ορισμένες περιπτώσεις ακόμη και δύο (Αιγιαλείας, Καλαβρύτων, Ανδραβίδας- Κυλλήνης, Ανδρίτσαινας- Κρεστένων), ενώ μόνο δύο δήμοι δεν είχαν δική τους οικονομική υπηρεσία (Ερυμάνθου, Αρχαίας Ολυμπίας). Με την νέα ρύθμιση σε δύο δήμους της Αιτωλοακαρνανίας καταργήθηκαν οι υφιστάμενες ΔΟΥ (Θέρμου και Ξηρομέρου).

Όσον αφορά τα **γραφεία ΟΑΕΔ**, σύμφωνα με πρόσφατα στοιχεία του οργανισμού (κατάλογος 20.09.2012), στην Π.Ε. Αχαΐας, όπου εδρεύει και η Περιφερειακή Διεύθυνση Πελοποννήσου, υπάρχουν γραφεία στην Πάτρα και στο Αίγιο. Στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας στο Μεσολόγγι, στο Αγρίνιο, στη Ναύπακτο, ενώ το παράρτημα ΙΚΑ Αμφιλοχίας ασκεί αρμοδιότητες ΟΑΕΔ. Το ίδιο συμβαίνει στην Π.Ε. Ηλείας με το ΙΚΑ Κρεστένων, καθώς υπάρχουν μόνο δύο αυτοτελή γραφεία στον Πύργο και στην Αμαλιάδα. Σε σχέση με το Π.Π.Χ.Σ.Α.Α., φαίνεται να έχει καταργηθεί ο ΟΑΕΔ Ανακτορίου.

¹ Με βάση τα ΦΕΚ 2552/Β/2012 και 2701/Β/2012 συγχωνεύονται οι Δ.Ο.Υ. σε 12 σε όλη την ΠΔΕ (4 στην ΠΕ Αιτωλοακαρνανίας, 4 στην ΠΕ Αχαΐας και 4 στην ΠΕ Ηλείας).

Πίνακας 3.3-7: Αστικές λειτουργίες ανά Καλλικρατικό δήμο Ν. Αχαΐας

ΚΑΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	Πολεοδομικό γραφείο	Δ.Ο.Υ.	Αστυνομική Διεύθυνση/ αστυν. τμήμα	Πυροσβεστική	Γραφείο Ο.Α.Ε.Δ.	Τελωνείο / Τελωνιακός Σταθμός
ΑΙΓΙΑΛΕΙΑΣ (κωδ. 9130)	Δ.Αιγείρας						
	Δ.Αιγίου	•	•	•	•	•	•
	Δ.Ακράτας			•	•		
	Δ.Διακοππού						
	Δ.Ερινέου						
	Δ.Συμπολιτείας						
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΧΑΪΑΣ (κωδ. 9131)	Δ.Δύμης	•		•			
	Δ.Λαρισσού						
	Δ.Μόβρης						
	Δ.Ωλένιας						
ΕΡΥΜΑΝΘΟΥ (κωδ. 9132)	Δ.Καλεντζίου						
	Δ.Λεοντίου						
	Δ.Τριταίας						
	Δ.Φαρρών			•	•		
ΚΑΛΑΒΡΥΤΩΝ (κωδ. 9133)	Δ.Αροανίας						
	Δ.Καλαβρύτων		•	•	•		
	Δ.Κλειτορίας			•			
	Δ.Παίων						
ΠΑΤΡΕΩΝ (κωδ. 9134)	Δ.Βραχναϊκών						
	Δ.Μεσσάπιδος						
	Δ.Παραλίας						
	Δ.Πατρέων	•	•	•	•	•	•
	Δ.Ρίου						

Πίνακας 3.3-8: Αστικές λειτουργίες ανά Καλλικρατικό δήμο Ν. Αιτωλοακαρνανίας

ΚΑΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	Πολεοδομικό γραφείο	Δ.Ο.Υ.	Αστυνομική Διεύθυνση/ αστυν. τμήμα	Πυροσβεστική	Γραφείο ΟΑΕΔ	Τελωνείο / Τελωνιακός Σταθμός
ΑΓΡΙΝΙΟΥ (κωδ. 9123)	Δ.Αγγελοκάστρου						
	Δ.Αγρινίου	•	•	•	•	•	
	Δ.Αρακύνθου						
	Δ.Θεσπιέων						
	Δ.Μακρυνείας			•			
	Δ.Νεάπολης						
	Δ.Πανατωλικού						
	Δ.Παραβόλας						
	Δ.Παρακαμπυλιών				•		
	Δ.Στράτου						
ΑΚΤΙΟΥ- ΒΟΝΙΤΣΑΣ (κωδ. 9124)	Δ.Ανακτορίου		•	•			
	Δ.Μεδεώνος			•			
	Δ.Παλαίρου						
ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ (κωδ. 9125)	Δ.Αμφιλοχίας	•	•	•	•	•?	
	Δ.Ινάχου			•			
	Δ.Μενιδίου						
ΘΕΡΜΟΥ (κωδ. 9126)	Δ.Θέρμου			•	•		
ΙΕΡΑΣ ΠΟΛΗΣ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ (κωδ. 9127)	Δ.Αιτωλικού			•			
	Δ.Ιεράς Μεσολογγίου	Πόλης	•	•	•	•	•
	Δ.Ονιάδων						

ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ (κωδ. 9128)	Δ.Αντιρρίου						
	Δ.Αποδοτίας						
	Δ.Ναυπάκτου	•		•	•	•	
	Δ.Πλατάνου						
	Δ.Πυλλήνης						
	Δ.Χάλκειας						
ΞΗΡΟΜΕΡΟΥ (κωδ. 9129)	Δ.Αλυζίας						
	Δ.Αστακού			•			•
	Δ.Φυτειών						

Πίνακας 3.3-9: Αστικές λειτουργίες ανά Καλλικρατικό δήμο Ν. Ηλείας

ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΣ ΔΗΜΟΣ	Πολεοδομικό γραφείο	Δ.Ο.Υ	Αστυνομική Διεύθυνση/ αστυν. τμήμα	Πυροσβεστική	Γραφείο Ο.Α.Ε.Δ.	Τελωνείο / Τελων. σταθμός
ΑΝΔΡΑΒΙΔΑΣ-ΚΥΛΛΗΝΗΣ (κωδ. 9135)	Δ.Ανδραβίδας			•	•		
	Δ.Βουπρασίας			•			
	Δ.Κάστρου – Κυλλήνης						•
	Δ.Λεχαινών		•	•	•		
ΑΝΔΡΙΤΣΑΙΝΑΣ-ΚΡΕΣΤΕΝΩΝ (κωδ. 9136)	Δ.Αλιφείρας						
	Δ.Συμπολιτείας						
	Δ.Ανδριτσαίνης			•			
	Δ.Σκιλλούντος			•	•	•?	
ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΛΥΜΠΙΑΣ (κωδ. 9137)	Δ.Αρχαίας Ολυμπίας			•	•		
	Δ.Λαμπείας						
	Δ.Λασιώνος						
	Δ.Φολής						
ΖΑΧΑΡΩΣ (κωδ. 9138)	Δ.Ζαχάρως	•	•	•			
	Δ.Φιγαλείας						
ΗΛΙΔΑΣ (κωδ. 9139)	Δ.Αμαλιάδος	•	•	•	•	•	
	Δ.Πηνείας						
ΠΗΝΕΙΟΥ (κωδ. 9140)	Δ.Βαρθολομίου			•			
	Δ.Γαστούνης			•			
	Δ.Τραγανού						
ΠΥΡΓΟΥ (κωδ. 9141)	Δ.Βώλακος						
	Δ.Ιαργάνου						
	Δ.Πύργου	•	•	•	•	•	
	Δ.Ωλένης						

3. Παραδοσιακοί Οικισμοί

Σύμφωνα με το Αρχείο Παραδοσιακών Οικισμών και Διατηρητέων Κτιρίων της Διεύθυνσης Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υ.Π.Ε.Κ.Α.² στην Αχαΐα υπάρχουν 4 χαρακτηρισμένοι οικισμοί: 2 τμήματα πόλης της δ.ε. Πατρέων (κωδ. 7568, 8235), το Αλεποχώρι της δ.ε. Τριταίας (κωδ. 203) και το Βεσίνι της δ.ε. Παϊών (κωδ. 202). Σε κάθε μια από τις Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας και Ηλείας εμφανίζεται μόνο ένας χαρακτηρισμένος οικισμός, η Ναύπακτος της δ.ε. Ναυπάκτου (κωδ. 201) και οι Ταξιάρχες της δ.ε. Ζαχάρως (κωδ. 204), αντίστοιχα.

² estia.minenv.gr

A. Αιτωλοακαρνανία

κωδ.	δ/νση – περιοχή - επωνυμία	ΟΤΑ Κατοδίστρια	ΦΕΚ & φορέας	απόφαση	τίτλος ΦΕΚ
201	Επωνυμία: Ναυπάκτος	Δ. Ναυπάκτου	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή	A /19.10.1978	Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών.
			Δ-85 α/ 01.01.1993 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή		
			Δ-523 α/ 10.08.2000 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή	20559/5563 α / 01.08.2000	Παράταση αναστολής
			Δ-674 α/ 06.08.2002 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή		Τροποποίηση του από 28.01.1993 Π.Δ/τος

B. Ηλεία

204	Επωνυμία:Ταξιάρχης	Δ.Ζαχάρως	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή	α/19.10.1978	Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών.

Γ. Αχαΐα

κωδ.	δ/νση – περιοχή - επωνυμία	ΟΤΑ Κατοδίστρια	ΦΕΚ & φορέας	απόφαση	τίτλος ΦΕΚ
7568	Επωνυμία: Πατρών (τμήμα πόλης)	Δ. Πατρέων	Δ-364 α/ 30.07.1982 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή	ΠΔ α/11.04.1982	χαρακτηρισμός ως παραδοσιακού τμήματος της πόλης Πατρών και καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησής του.
			Δ-499 α/ 16.05.1996 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή	ΠΔ α/25.04.1996	χαρακτηρισμός ως παραδοσιακού τμήματος της πόλης των Πατρών (Ν.Αχαΐας) και καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης αυτού.
8235	Επωνυμία: Πατρών (τμήμα πόλης)	Δ. Πατρέων	Δ-364 α/ 30.07.1982 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή	ΠΔ α/11.04.1982	χαρακτηρισμός ως παραδοσιακού τμήματος της πόλης Πατρών και καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησής του.
			Δ-499 α/ 16.05.1996 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή	ΠΔ α/25.04.1996	χαρακτηρισμός ως παραδοσιακού τμήματος της πόλης των Πατρών (Ν.Αχαΐας) και καθορισμός ειδικών όρων και περιορισμών δόμησης αυτού.
203	Επωνυμία:Αλεποχώριον	Δ.Τριταίας	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή	α/19.10.1978	Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών.
202	Επωνυμία:Βεσίνιον	Δ.Παϊών	Δ-594 α/ 13.11.1978 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Κήρυξη / Μεταβολή	α/19.10.1978	Περί χαρακτηρισμού ως Παραδοσιακών οικισμών τινών του Κράτους και καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των οικοπέδων αυτών.

Δεν υπάρχουν νέοι χαρακτηρισμοί οικισμών μετά τη θεσμοθέτηση του ΠΠΧΣΑΑ.

4. Ένταξη των πόλεων της Περιφέρειας σε δίκτυα πόλεων

Η ΚΕΔΚΕ από το 2004 έχει διαμορφώσει στρατηγική για την ενεργό και ισχυρή παρουσία των Δήμων και Κοινοτήτων της χώρας στην Κοινωνία της Πληροφορίας, στο πλαίσιο της οποίας λειτουργεί διαδικτυακή πλατφόρμα για την υποστήριξη ενός μόνιμου μηχανισμού διαβούλευσης και συνεργασίας με στόχο την καλύτερη αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) και την υλοποίηση του

εγχειρήματος του Ψηφιακού δήμου, γεγονός που αποτελεί μια από τις βασικές προϋποθέσεις για την επιτυχή εφαρμογή της Διοικητικής Μεταρρύθμισης («Σχέδιο Καλλικράτης»), καθώς και για τη συνεργασία μεταξύ του ανθρώπινου δυναμικού των δήμων όχι μόνο ως προς τα ζητήματα των ΤΠΕ αλλά και για ευρύτερα θέματα (κοινωνική πολιτική, υγεία, παιδεία, περιβάλλον, τουρισμός κ.α.).

Το **Δίκτυο Πόλεων για τη Βιώσιμη Κινητικότητα και το Ποδήλατο** είναι μια μη κερδοσκοπική εταιρία που ιδρύθηκε στην Αθήνα το 2005 με στόχο τη συμβολή στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τη βιώσιμη κινητικότητα και το ποδήλατο, την κατασκευή υποδομών για ασφαλή και άνετη κίνηση του ποδηλάτου, τη συμμετοχή σε ανάλογα ευρωπαϊκά δίκτυα πόλεων, την κοινή ευρωπαϊκή εκστρατεία για πιο ανθρώπινες και πολιτισμένες πόλεις. Σε αυτό το δίκτυο συμμετέχουν ενεργά οι δήμοι **Μεσολογγίου** και **Αμαλιάδας**.

Το **Ευρωπαϊκό Δίκτυο Δήμων – Πόλεων με Λίμνη**, στο οποίο συμμετέχουν οι δήμοι **Αγρινίου** και **Ναυπακτίας**, ιδρύθηκε το 2012 με πρωτοβουλία του δήμου Δωρίδας στο πλαίσιο του προγράμματος «Ευρώπη για τους Πολίτες 2007-2013», με σκοπό μέσα από την κοινή δράση των συμμετεχόντων δήμων να προωθηθεί η ανάπτυξη της περιφέρειας σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, τους υδάτινους πόρους και την αειφόρο ανάπτυξη. Ενδεικτικά αναφέρουμε άλλους δήμους που συμμετέχουν: Μαραθώνα, Καρδίτσας, Λίμνης Πλαστήρα.

Το **Εθνικό Διαδημοτικό Δίκτυο Υγιών Πόλεων - Προαγωγής Υγείας** έχει ως σκοπό την πρόληψη των νοσημάτων, την προαγωγή της υγείας, τον προσυμπτωματικό έλεγχο των πληθυσμιακών ομάδων υψηλού κινδύνου και γενικότερα την προώθηση ολοκληρωμένων πολιτικών και δράσεων στο πεδίο της Δημόσιας Υγείας μέσω της συνένωσης των δυνάμεων των δήμων για τη δημιουργία ενιαίου πλαισίου λειτουργίας των δομών υγείας και για τη διεκδίκηση κρατικών και ευρωπαϊκών πόρων. Δραστηριοποιείται κυρίως στους τομείς της Υγειονομικής Ενημέρωσης, της Προστασίας του Περιβάλλοντος και της Προληπτικής Ιατρικής. Διαθέτει πιστοποίηση από τον Ιούνιο 2010 από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας ως ένα Εθνικής εμβέλειας Δίκτυο Πόλεων που ακολουθεί τα πρότυπα του Π.Ο.Υ. και ενσωματώνει 140 καλλικράτειους δήμους – μέλη από όλες τις Περιφέρειες της χώρας, ανάμεσα στους οποίους οι **δήμοι Αγρινίου** και **Ι.Π. Μεσολογγίου** από την Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, οι δήμοι **Δυτικής Αχαΐας** και **Ερυμάνθου** από την Π.Ε. Αχαΐας, οι δήμοι **Ανδραβίδας – Κυλλήνης** και **Πηνειού** από την Π.Ε. Ηλείας.

Το **Δίκτυο Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών «Ελληνικά Ολοκαυτώματα»** ιδρύθηκε το 2000 από 37 οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης με έδρα τη μαρτυρική πόλη των Καλαβρύτων και σκοπό τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης των θυμάτων, την προώθηση αδελφοποιήσεων μεταξύ μαρτυρικών περιοχών και τη δημιουργία μόνιμου δικτύου συνεργασίας μεταξύ τους αλλά και με αντίστοιχων στην Ευρώπη. Σε αυτό το δίκτυο συμμετέχουν οι **δήμοι Καλαβρύτων** (Βραχνί, Κερπινή, Ρογοί, Καλάβρυτα), **Τριταίας** (Ερυμάνθεια) και **Αιγίου** (Πτέρη). Ενδεικτικά αναφέρουμε άλλες περιοχές της Ελλάδας που επίσης συμμετέχουν: Ανώγεια Ρεθύμνου, Τυμπάκι Ηρακλείου, Δίστομο Βοιωτίας, Δράμα, Κλεισούρα Καστοριάς.

Το **Παγκόσμιο Δίκτυο Πόλεων «Δήμαρχοι για την Ειρήνη»**, που έλκει την καταγωγή του πίσω στο 1982, στην πρωτοβουλία του δημάρχου της Χιροσίμα, έχει συσταθεί με σκοπό την αντιμετώπιση της πυρηνικής απειλής και τον αγώνα για εξάλειψη των πυρηνικών όπλων και των όπλων μαζικής καταστροφής. Σε αυτό το πλαίσιο έχει αναλάβει παγκόσμια εκστρατεία με στόχο έναν κόσμο χωρίς πυρηνικά όπλα ως το 2020, στόχο που έχει υιοθετήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αλλά και η Διάσκεψη Δημάρχων των ΗΠΑ με απόφασή τους στις 16 Ιουνίου 2012. Αυτή τη στιγμή σε 154 χώρες αριθμεί τις 5.400 πόλεις – μέλη, ανάμεσα στις οποίες είναι το **Μεσολόγγι** και η **Αρχαία Ολυμπία**.

Η **Ένωση Αρχαίων Ελληνικών Λιμανιών Μεσογείου** δημιουργήθηκε το 1995 με πρώτη έδρα την αρχαία Αγάθη (σημερινή Agde) της Νοτίου Γαλλίας και μετέπειτα έδρα (2002) την Λάρνακα, από δίκτυο πόλεων με κοινό χαρακτηριστικό ότι ιδρύθηκαν στην αρχαιότητα από Έλληνες. Σκοπός του συγκεκριμένου δικτύου είναι η ισχυροποίηση των σχέσεων των πόλεων στους τομείς του πολιτισμού, της παιδείας, της οικονομίας, της τεχνολογίας και της επικοινωνίας των κατοίκων τους. Σε αυτό λαμβάνει μέρος η **Πάτρα**, ανάμεσα στον Πειραιά, τη Χαλκίδα, το Ηράκλειο, κ.ά. χωρίς να παρουσιάζεται από πλευράς ελληνικών τουλάχιστον δήμων να έχει ενεργοποιηθεί ιδιαίτερα.

Στο **Δίκτυο Τοπικών Αυτοδιοικήσεων «Εύξεινη Πόλη»**, που ιδρύθηκε το 1995 με σκοπό την προώθηση της κοινωνικής, πολιτιστικής, περιβαλλοντικής, τουριστικής και αγροτικής ανάπτυξης, συμμετέχουν οι δήμοι **Βαρθολομιού**, **Γαστούνης**, **Ιαργάνου** και **Μεσολογγίου**.

Τέλος, αξίζει να αναφερθούμε στο **Δίκτυο Αδελφοποιημένων Πόλεων**, ως μια σημαντική πρωτοβουλία για ανάπτυξη σχέσεων αμοιβαίας συνεργασίας σε πολλούς τομείς της κοινωνικής ζωής μέσα από την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών, καθώς και την λήψη κοινών δράσεων. Αρκετοί είναι οι δήμοι της ΠΔΕ που έχουν προχωρήσει σε αδελφοποίηση, με χαρακτηριστικά παραδείγματα την **Πάτρα**, η οποία σχετίζεται με 14 πόλεις (FYROM, Κροατίας, Γαλλίας, Λιθουανίας, Κύπρου, Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, Ιταλίας, Αυστραλίας, Αλβανίας, Μολδαβίας, Ουκρανίας, Κίνας, Πολωνίας, Αζερμπαϊτζαν) και την **Αρχαία Ολυμπία**, η οποία σχετίζεται με 9 πόλεις (Μ. Βρεταννίας, Γερμανίας, Ιταλίας, Γαλλίας, Σιβηρίας, Ιαπωνίας, Κίνας, ΗΠΑ). Άλλοι δήμοι είναι του

Μεσολογγίου (Ελβετία, Αγγλία, Κύπρος, ΗΠΑ), της **Δυτικής Αχαΐας** (Νότια Ιταλία), του **Αιγίου** (Κάτω Ιταλία), της **Βόνιτσας** (Γαλλία, Ιταλία), των **Οινιάδων** (ΗΠΑ), της **Νεάπολης** (Κύπρος).

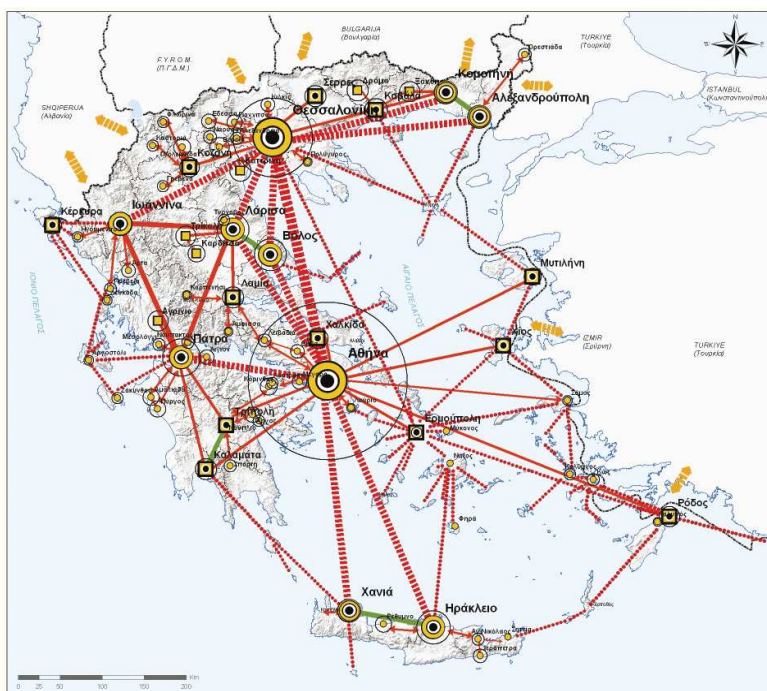
5. Διάρθρωση και ιεράρχηση του οικιστικού δικτύου της Περιφέρειας και περιοχές επιρροής

Με βάση το Γ.Π.Χ.Σ.Α.Α. στη Χωρική διάρθρωση του αστικού δικτύου επιδιώκεται η δημιουργία ενός ιεραρχημένου αστικού πλέγματος:

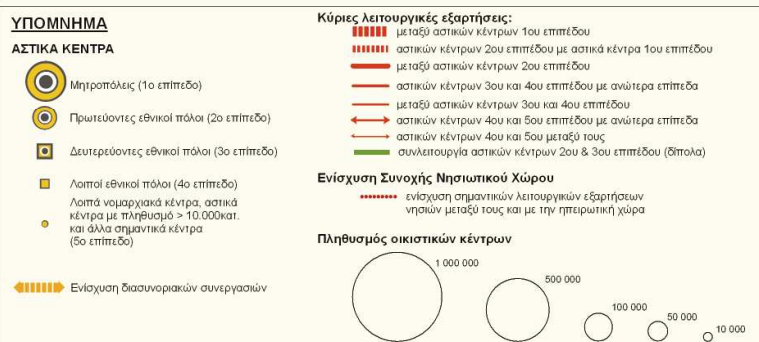
Ενισχύεται η Πάτρα ως πρωτεύων εθνικός πόλος (2^ο επίπεδο) με εξάρτηση από την Αθήνα (1^ο επίπεδο μητροπολιτικό κέντρο) και αλληλεξάρτηση με Ιωάννινα και Λάρισα (2^ο επίπεδο) στις Περιφέρειες Ηπείρου και Θεσσαλίας αντίστοιχα, ενώ την ενισχύει και εξαρτάται από αυτή το δίπολο Τρίπολη - Καλαμάτα (Δευτερεύοντες εθνικοί πόλοι 3^ο επίπεδο) της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με στόχο να αποτελέσει η ΠΔΕ κομβικό σημείο του εθνικού χώρου σε διασύνδεση με τον περιβάλλοντα χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των Βαλκανίων και της Μεσογείου. Επιπλέον, από την Πάτρα εξαρτώνται και η Κεφαλονιά (Αργοστόλι) και η Ζάκυνθος (Ζάκυνθος), της Περιφέρειας Ιονίων Νήσων, στο πλαίσιο της ενίσχυσης σημαντικών λειτουργικών εξαρτήσεων νησιών με την ηπειρωτική χώρα.

Εντός της ΠΔΕ:

- Η Πάτρα αποτελεί πρωτεύων εθνικό πόλο (2^ο επίπεδο)
- Το Αγρίνιο (λοιποί εθνικοί πόλοι - 4^ο επίπεδο) εξαρτάται από την Πάτρα.
- Το Μεσολόγγι και η Ναύπακτος (ως λοιπά νομαρχιακά κέντρα, αστικά κέντρα με πληθυσμό >10.000 κατ. - 5^ο επίπεδο) εξαρτώνται από την Πάτρα (Το Μεσολόγγι λειτουργεί σαν δίπολο με το Αγρίνιο χωρίς όμως να χαρακτηρίζεται έτσι).
- Το Αίγιο, η Αμαλιάδα και ο Πύργος (ως λοιπά νομαρχιακά κέντρα, αστικά κέντρα με πληθυσμό >10.000 κατ. - 5^ο επίπεδο) εξαρτώνται απευθείας από την Πάτρα

Χάρτης 8.1: Πολυκεντρική και ισόρροπη χωρική ανάπτυξη

Το οικιστικό δίκτυο εντάσσεται στους άξονες ανάπτυξης μέσω της σχέσης του – εξαρτήσεις με τους μεγάλους αστικούς πόλους, τις πύλες εισόδου – εξόδου της χώρας και τις περιοχές ανάπτυξης παραγωγικών, οικονομικών και διοικητικών δραστηριοτήτων και υπηρεσιών. Οι σχέσεις αυτές υποστηρίζονται από τα στρατηγικά δίκτυα μεταφορών και υποδομών.

Το οικιστικό δίκτυο της ΠΔΕ είναι εξαρτημένο από την Πάτρα που αποτελεί και τον πόλο υπερεθνικής και εθνικής σημασίας. Σε αυτήν συγκεντρώνονται διοικητικές υπηρεσίες, οι περιφερειακές υπηρεσίες υγείας, οι διαπεριφερειακές μονάδες-κέντρα ανώτατης εκπαίδευσης, έρευνας και νέας τεχνολογίας με διεθνή ακτινοβολία και αστικές λειτουργίες.

Η Πάτρα ιδιαίτερα υποστηρίζεται με δράσεις που προτείνονται τόσο από τον Εθνικό Χωροταξικό Σχεδιασμό, όσο και από Τοπικά Χωροταξικά (μελέτη Ρυθμιστικού Σχεδίου, Γ.Π.Σ.):

- Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και του οικονομικού δυναμισμού της με προτεινόμενα ΒΙΟΠΑ, Εμπορευματικό Κέντρο (το τελευταίο δεν προωθήθηκε)
- Βελτίωση της προσπελασιμότητάς της (Νέο Λιμάνι, παράκαμψη πόλης, έργα υποδομών)
- Προστασία και βελτίωση της ποιότητας του αστικού περιβάλλοντος (ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, προστασία και ανάδειξη του δημόσιου χώρου κυρίως του ιστορικού κέντρου και του παραλιακού μετώπου, με ενίσχυση των ζωνών πρασίνου και διαχείριση των ελεύθερων και κοινόχρηστων χώρων, περιορισμό της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, αποθάρρυνση των μετακινήσεων με Ι.Χ. αυτοκίνητα).
- Υψηλό επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών με έμφαση στην υγεία, στη γνώση, με περαιτέρω ενίσχυση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στην ανάπτυξη υποδομών έρευνας.

Το Αγρίνιο λειτουργεί ως δευτερεύων πόλος συγκέντρωσης διοικητικών υπηρεσιών, υπηρεσιών υγείας, εκπαίδευσης (με διαπεριφερειακή σύνδεση με το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, της Περιφέρειας Ηπείρου) και αστικών λειτουργιών.

Συμπληρωματικά των δύο μεγάλων αστικών κέντρων (με υπηρεσίες στους τομείς: διοίκηση, υγεία, Τεχνολογική Εκπαίδευση και αστικές λειτουργίες) λειτουργούν το Μεσολόγγι στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας, το Αίγιο στην Π.Ε. Αχαΐας και το δίπολο Αμαλιάδα-Πύργος στην Π.Ε. Ηλείας.

Μικρότερα κέντρα αποτελούν στην Π.Ε. Αχαΐας το Κατάκολο, τα Καλάβρυτα, το Ρίο (με υπηρεσίες διοίκησης και υγείας) η Ακράτα και η Κλειτορία (υγεία και πολιτιστικές υποδομές) και η Λαρισσός (πολιτιστικές υποδομές). Στην Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας η Ναύπακτος (με υπηρεσίες στους τομείς διοίκηση, πολιτισμός, δευτεροβάθμια εκπαίδευση), ο Αστακός (υγεία, τελωνείο), η Αμφιλοχία (υγεία, πολεοδομία, πυροσβεστικές υπηρεσίες) και το Θέρμο (υγεία, πολιτιστικές υποδομές). Στην Π.Ε. Ηλείας τα Κρέστενα (υγεία), η Κυλλήνη (διοίκηση), η αρχαία Ολυμπία και η Σκιλλούντα (υγεία, πολιτιστικές υποδομές).